

Eri tiloja käytettiin seuraavasti:

	harjoitus- tunteja	kilpai- luja	harjoittelijoita ja kilpailijoita
– C-messuhalli	1 090	102	12 020
– Kumpulan uimala	2 203	–	11 854
– Pirkkolan urheilupuisto			
– jäähalli	640	93	18 837
– pallohalli	2 268	298	32 041
– uimahalli	220	29	325 419 ¹⁾
– voimailusali	480	–	3 730
– Ruskeasuon urheiluhallit	12 700	803	99 475
– Stadionin itäsvuon salit	8 009	26	114 287
– Soutustadion	1 900	–	2 301
– Talin pallohalli	631	2	11 105
– Yrjönkatu 21 b			
– uimahalli	808	–	150 997 ¹⁾
– urheiluhalli	3 253	–	36 256
yhteensä	34 202	1 353	818 322

¹⁾Kokonaiskäyttö

Rakennustyöt

Kertomusvuonna valmistui Pirkkolan urheilupuiston jäähalli ja Oulunkylän tekojääradan perusrakennustyöt. Talin jalkapallohallin ja pukusuojan sekä Tahvonlahden kentän rakentamista jatkettiin.

Uudisrakennustyöt

Valaistuksen rakentaminen suoritettiin Eläintarhan, Lauttasaaren, Jakomäen ja Pihlajamäen kuntoradioilla ja Etelä-Haagan ja Mellunmäen lähiökentillä sekä Laajasalon, Vuosaaren ja Myllypuron urheilupuistoihin rakennettiin kuntoradat. Lisäksi Laajasalon ja Siltämäen urheilupuistoissa asfaltoitiin jääkiekko-tenniskenttä ja rakennettiin aita sekä uusittiin Uimastadionilla toisen tunneliosan putkikannakkeet.

Perusrakennustyöt

Ulkoiluosasto

Henkilökunta

Kertomusvuoden päättyessä oli osaston palveluksessa 11 (ed. v. 13) viranhaltijaa. Avoimna oli kaksi ulkoilualueen isännän virkaa (Lauttasaari ja Seurasaaari). Työsuhteista henkilökuntaa oli eniten heinäkuussa, eli 195 (233) henkilöä, ja vähiten marraskuussa eli 86 (74) henkilöä. Kertomusvuoden ajan toimi osastopäällikön vs:n valtiot.maist. Tapani Mattila.

Ulkoilualueet ja -puistot

Ulkoiluosaston hoidossa oli kertomusvuoden päättyessä kaikkiaan 11 ulkoilualueita ja 15 ulkoilu-
puistoa. Ulkoilualueista Nuuksionpää laajeni 52 ha:n verran kaupungin omistukseen hankitun Sau-
konnoron alueen tultua liitetyksi siihen. Kaikkien ulkoilualueiden yhteispinta-ala oli 4 861 ha ja

Osaston hoidossa olevat alueet

ulkoilupuistojen 545 ha eli molemmat yht. laskettuna oli osaston hoidossa virkistysalueita kaikkiaan 5 406 (5 354) ha.

Kävijämäärät

Eri ulkoilualueilla päivittäin suoritettuun kulkuneuvojen laskentaan sekä eräiden liikennöitsijöiden antamiin ilmoituksiin samoin kuin muutamissa tapauksissa suoritettuun kävijälaskentaan perustuvat arvioidut kävijämääräluvut olivat kertomusvuoden ja edellisen vuoden aikana seuraavat (Bengtsåra lukuunottamatta):

	1974	1973
– Elisaari	5 000	4 000
– Karjakaivo	3 000	5 000
– Kauhala	2 000	2 000
– Kaunissaari	35 000	46 000
– Luukkaa	210 000	310 000
– Lähteellä	26 000	31 000
– Nuuksionpää	12 000	20 000
– Pirttimäki	44 000	35 000
– Salmi	46 000	65 000
– Vaakkoi	3 000	5 000

Ulkoilupuistojen kävijämäärät arvioitiin kertomusvuoden aikana seuraavan suuruisiksi:

– Kallahti	25 000	– Seurasaari	530 000
– Kivinokka	60 000	– Tullisaari	60 000
– Lauttasaari	110 000	– Uutela	85 000
– Mustikkamaa	810 000	– Varsasaari	15 000
– Pihlajasaari	40 000	– Varis-Pitkäluoto	1 000
– Rastila	110 000	– Vasikkaluoto	3 000
– Satamasaari	15 000	– Vasikkasaari	11 000

Luettelosta puuttuu Tervasaari, joka oli varsin vilkkaasti päivittäisessä ulkoilukäytössä, mutta jossa kävijämäärien arviointia ei suoritettu. Suurin kävijämäärällisyys edelliseen vuoteen verrattuna oli Mustikkamaalla, jonka talvikäyttö lisääntyi sinne rakennettujen jääkiekko- ja luistelukenttien takia moninkertaiseksi ja sillan valmistuttua muodostui Korkeasaareen suuntautuvan liikenteen läpikulkualueeksi.

Erittäin sateisen kesän takia jäivät kävijämäärät erällä kaukana kaupungista sijaitsevilla ulkoilualueilla poikkeuksellisen alhaisiksi. Epäedulliset sääolosuhteet eivät sen sijaan samassa määrin vaikuttaneet ulkoilupuistojen ja muiden lähivirkistysalueiden käyttöön.

Salmen pujottelurinteen hiihtohissejä käytettiin kertomusvuonna 63 350 (35 668) kertaa aikuisten nousuun ja 50 512 (40 860) kertaa lasten nousuun eli nousukertoja oli yht. 113 862 (76 528).

Kaikissa ulkoilukohteissa, joissa laskentaa suoritettiin, kävi kertomusvuoden aikana yht. n. 2 260 000 henkilöä ja n. 245 000 moottoriajoneuvoa. Helsingin läheisille varatuilla telttailualueilla laskettiin telttailukauden aikana olleen yht. 60 000 telttää.

*Kesäma-
ja-alueet*

Ulkoilupuistoissa oli yksityisten omistamia kesämajoja 1970–1974 seuraavasti.

	1974	1973
– yksityisten omistamat	1 093	1 107
– yhteisöjen omistamat	332	332
yhteensä	1 425	1 439

Eri ulkoilualueilla olevia saunoja käytettiin kertomusvuoden aikana seuraavasti:

	kylpijää
– Elisaari	172
– Kattila	391
– Kaunissaari	949
– Kotiluoto	388
– Luukkaa	8 165
– Nuuksionpää	1 701
– Pirttimäki	2 470
– Rastila	1 104
– Salmi	3 663
yhteensä	19 003
	(ed.v. 25 004)

Rakennus- ja korjaustyöt

Ulkoiluosaston hoidossa olevilla alueilla suoritetuista uudisrakennus-, perusparannus- ja muista korjaustöistä mainittakoon

*Ulkoilu-
alueet*

- Bengtsår: päälaiturin peruskorjaus ja leirilaiturin kansirakenteen uusiminen
- Elisaari: isännän asunnon rakennustyön loppuunsaattaminen maastotöiden osalta
- Kaunissaari: aallonmurtajatyön jatkaminen
- Kallahti: henkilökunnan asuinrakennuksen peruskorjaus
- Lauttasaari: isännän asunnon peruskorjaus ja Humauksen uimalaiturin sekä pukusuojan korjaustöiden loppuunsaattaminen
- Luukkaa: ulkoilumajan keittiön korjaustöiden loppuunsaattaminen ja henkilökunnan asuntojen peruskorjaustöiden aloittaminen
- Lähteellä: isännän asunnon rakennustöiden aloittaminen, ulkoilupolun rakentaminen rantaan ja porakaivon teko
- Mustikkamaa: ulkoilupolun rakennustyön loppuunsaattaminen ja Honkaluodon sillan pengerrystyön aloittaminen
- Nuuksionpää: Kattilan torpan kunnostustöiden jatkaminen
- Pihlajasaari: vesijohto- ja sähköistämistöiden jatkaminen saarella, rantakioskin peruskorjaus ja ns. Elannon huvilan korjaus
- Pirttimäki: pienen saunan sisätilojen peruskorjaus, ravintolatilojen korjausten loppuunsaattaminen
- Rastila: huoltorakennuksen lattioiden korjaus, matkailuperävaunualueen töiden loppuunsaattaminen, puiden ja pensaiden perusistutus
- Salmi: matkailuvaunualueen töiden jatkaminen, henkilökunnan sosiaalityötilojen rakentaminen ja ulkoilupolkuverkon rakennustöiden jatkaminen
- Seurasaaari: tulosillan uusimistöiden jatkaminen ja maanparannustöiden aloittaminen
- Tervasaari: koirien jaloittelun alueen aidan rakentaminen.

Uudisrakennustöitä jatkettiin mm. Pajalahden, Lemislahden, Strömsinlahden, Pyysaaren ja Vartiokylänlahden venesatamissa sekä suoritettiin Vattuniemenkarin venesatama-alueen valaistustyöt. Ruoppaustöitä tehtiin mm. Pajalahden, Marjaniemen ja Honkaluodon laiturialueilla. Urakoitsijalla teetettiin 10 kpl uusia teräsbetonisia venelaituriponttooneja, joiden avulla lisättiin venepaikkojen määrää eri venesatamissa.

*Venesa-
tamat*

Kaupungin venepaikkoja *vuokrattiin* kertomusvuoden aikana seuraavasti:

vuokrattu	peräkiinnik- keiset paikat	peräkiinnik- keettömät paikat	yhteensä
— yksityisille	1 278	350	1 628
— veneyhteisöille	3 430	729	4 159
— venehuoltamoille	23	—	23
— poliisille	16	—	16
— kaupungin muille virastoille ja laitoksille	5	13	18
yhteensä	4 752	1 092	5 844

Vuokraamattomia venepaikkoja oli 254, joten venepaikkoja oli kaikkiaan 6 098 (ed. v. 5 893).

Kalastus ja merilinnustus sekä riistanhoito

Pyydyslupien myynti

Kaupungin vesillä kalastamiseen oikeuttavia pyydyslupia myytiin kertomusvuoden ja edellisen vuoden aikana seuraavasti:

	1974	1973
— uistinlupia	3 382	3 268
— verkkolupia	3 211	2 775
— koukkulupia	440	330
— pitkäsiimalupia	285	295
— rysälupia	53	48
— katiskalupia	176	175
— troolilupia	—	—
yhteensä	7 547	6 891

Kalojen istutus

Kaupungin merialueelle istutettiin kertomusvuoden aikana kaikkiaan 17 700 kpl 2–3 vuotiaita meritaimenia. Tästä määrästä oli merkittyjä 1 500.

Merilinnustus

Vuokrasopimuksen perusteella yhdeksän helsinkiläistä metsästysseuraa harjoitti merilintujen syysmetsästystä eräillä urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallinnossa olevilla ulkoalueilla. Poikkeuksellisen huonot säät haittasivat merilinnustusta, joten saaliit jäivät vähäisiksi.

Valvonta

Kertomusvuoden aikana suoritettiin osaston toimesta kalastuksen ja merilinnustuksen valvontaa kaupungin omistamilla alueilla yhteistoiminnassa merivartioston, poliisin ja eräiden kalastusseurojen kanssa. Vuoden aikana tarkastettiin kaikkiaan 230 kalastajan ja metsästäjän luvat. Kahdeksan erilaista pyydystä takavarikoitiin, minkä lisäksi perittiin lunastussakkoja luvattomasti pyyntiin asetetuista pyydyksistä.

Riistan ruokinta

Fasaanien ja muiden lintujen ruokintaan käytettiin vuoden aikana rehuviljaa kaikkiaan 550 kg. Riistanruokintapaikkoja oli käytössä 17.

Matkailijapalvelu

Rastilan ja Tullisaaren leirintäalueilla kävi yhteensä 11 020 suomalaista ja 27 422 ulkomaalaista leirintämatkailijaa eli kaikkiaan 38 442 henkilöä, mikä oli 3.1 % enemmän kuin edellisellä leirintäkaudella.

Molemmilla leirintäalueilla tapahtui yht. 92 413 yöpymistä, mikä oli 10.1 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ulkomaalaisten matkailijoiden osalta vähennys oli 7.1 % ja kotimaisten osalta 16.8 %. Kaikista yöpymisistä oli ulkomaalaisten osuus 71.1 %.

Ulkomaalaiset viipyivät Rastilassa keskimäärin 2.8 (ed. v. 3.0) vrk ja Tullisaassa 1.7 (2.4) vrk henkeä kohti. Kotimaisten leirintämatkailijoiden kohdalla vastaavat luvut olivat 2.7 (3.3) vrk ja 1.9 (2.3) vrk.

Helsingin kaupungin leirintäalueilla tapahtuneita yöpymisiä oli kaikkiaan 92 413 (102 833).

Suomen Retkeilymajajärjestölle vuokratussa Stadiönin retkeilymajassa yöpyi kertomusvuoden aikana 11 244 (12 645) kotimaista ja 18 966 (19 700) ulkomaalaista vierasta eli yht. 30 210 (32 345) yöpymistä.

Virkistys- ja viihdytystoiminta

Urheilu- ja ulkoilulautakunnan toimesta myönnettiin 160 suuriperheiselle ja vähävaraiselle helsinkiläiselle perhehuoltajalle sekä heidän 138 nuorimmalle lapselleen ilmainen 14 vrk:n pituinen loma Lomaliiton, Virkamiesliiton, Svenska Semesterförbundetin ja Lasten Kesän lomakodeissa. Loman käytti 160 perhehuoltajaa ja 128 lasta. Perhehuoltajien lomapäiviä kertyi yht. 2 212 (2 047) ja lasten 1 792 (1 575).

Suurperheisten lomavieron järjestäminen

Kesäkuukausina järjestettiin kaupungin eri puistoissa, vanhainkodeissa, sairaaloissa jne. yht. 116 konserttia, joihin osallistui kaikkiaan kahdeksan soittokuntaa (yht. 26 esiintymistä) ja 16 kuoroa (yht. 90 esiintymistä).

Konsertit, teatterit, retket

Kaupungissa toimiviin *kesäteattereihin* järjestettiin kolme vapaanäytöstä.

Opastettuja kotiseuturetkiä tehtiin Suomenlinnaan, Vanhankaupungin tekniseen museoon ja kaupunginmuseoon. Juhannusaattona järjestettiin perinteelliset *kokonpolttamistilaisuudet* Hietarannassa, Kaivopuiston rannassa ja Tervasaassa.

Tiedotus- ja julkaisutoiminta

Helsingiläisille tarjoutuvista ulkoilu-, veneily-, virkistyskalastus- ym. vapaa-ajanviettomahdollisuuksista ulkona luonnossa tiedotettiin asukkaille mm. lehdistön ja yleisradion välityksellä sekä esitelmien, keskustelujen ja tiedotustilaisuuksien, viraston neuvontapalvelun ja yleisölle vapaasti jaettujen esitelehtisten ja karttojen avulla.